

NB: onderstreepte publicaties kunnen worden aangeklikt voor het volledige document.

Wetenschappelijke/vakmatige boeken, hoofdstukken, artikelen en opinies:

Van openbaarheid van bestuur naar open overheid, Het ideaal van de waarheid als grondslag voor het recht op overheidsinformatie, PB 2021/1;

Vorbij responsiviteit en bureaucratisme, Normaal je werk (kunnen) doen, 12 december 2020;

Het grootmoedigheidsbeginsel, november 2020;

De AVG en het voorzorgbeginsel, oktober 2020;

Met I. te Brake en M. Baggen, Waarden onafhankelijk onderzoek;

Gemeentjuristen en integriteit, Sdu Actueel Commentaar, december 2019;

Open overheid, big data en privacy, Privacy en de gemeente, december 2019;

Recht en integriteit, een functioneel rechtsgebied in wording, november 2019;

Gids Openbaarheid van bestuur, van Wob naar Woo, Berghauser Pont, november 2019;

Geen rol voor HR bij melden misstanden, Sdu Actueel Commentaar, juli 2019;

(Met O. Schuwer) Gemeenteraad en AVG, Sdu Actueel Commentaar, maart 2019;

Naar een prettig én rechtmatig contact, Sdu Actueel Commentaar, juli 2017;

Marginale toets revisited, het preadvies van Hirsch Ballin, Sdu Actueel Commentaar, juni 2015;

Transparantie: als kind met het badwater weggegooid én kind van de rekening? Sdu Actueel Commentaar, september 2014;

Een toevluchtsoord voor klokkenluiders; brengt het Huis het ideaal van transparantie dichterbij?, Justitiële Verkenningen februari 2013;

Selznick on Governance Revisited, What can We Learn from Early Legal Sociology?, In: Heldeweg et al (red.), *Law & Governance, Beyond the Public-Private Law Divide?*, februari 2013;

How can a Theory of Legal Design contribute to the Enhancement and Management of Legal Quality in Constitutional and Administrative Law? September 2013

In bezwaar, een handleiding voor de rechtspraak, Sdu, Den Haag november 2011;

Klachtencommissies en woonruimteverdeling, in Tijdschrift voor Klachtrecht 2010 / 5;

“De Dienstenwet: naar een digitaal ontsloten Europa”, Tijdschrift voor Consumentenrecht en Handelspraktijken 2010 – 2, p. 63 – 68;

“Macht, mensen en machines”, Openbaar Bestuur oktober 2007, p 9-11;

“Mensen met Macht, Rechtsstatelijkheid als organisatiedeugd voor maatschappelijke organisaties”, Boom juridische uitgeverij, Den Haag 2007, proefschrift;

“Stories and Ideals”, in: W. Van der Burg en S. Taekema (red.) *The importance of Ideals, Debating Their Relevance in Law, Morality and Politics*, Peter Lang, Bruxelles 2004;

"Macht en rechtsstaat, Verantwoordelijkheid als organisatiedeugd in de praktijk", in: R. Jeurissen, B. Musschenga (red.) *Integriteit in bedrijf, Organisatie en openbaar bestuur*, Van Gorcum, Assen 2002;

(met M.H.M. Hertogh en W.J. Witteveen) "Tussen rechtmatigheid en doelmatigheid, proeve van een idealenperspectief" in: W. van der Burg en F.W.A. Brom (red.) *Over idealen, Het belang van idealen in recht, moraal en politiek*, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1998;

Rechtsstaatlichkeit as an organizational virtue, Law and Society Conference Paper, mei 1988;

"Een schijn van vrijheid" in: *Socialisme en Democratie* 1997, nr. 3;

Annotaties:

2021

PB 2021/1 ABRvS, 9 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2914 (Schadevergoeding bij niet tijdig beslissen);

PB 2021/1 ABRvS 4 november 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2596 (Wob-verzoek ook bij eigen belang verzoeker);

PB 2021/1 ABRvS 4 november 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2609 (Awr prevaleert boven de Wob, burgerlijke rechter bevoegd bij beroep op artikel 10 EVRM, 'een gemiste kans voor RTL');

2020

JG 2020/6, 1 ABRvS 14 oktober 2020, 201909022/1/A3, ECLI:NL:RVS:2020:2437 (Bewijs zoekslag Wob);

PB 2020/7-8, 181 CRvB 16 juni 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:1207 (Nieuwe lijn voor tijdig indienen bezwaarschrift);

PB 2020/6 Rechtbank Rotterdam 22 september 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:8348 (tussenuitspraak) en 28 oktober 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:9565 (einduitspraak), Nieuwe aanvraag, herzieningsverzoek en finaliseringsbeginsel;

PB 2020/6 163, Rechtbank Midden-Nederland, 29 mei 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:2028, (Prejudiciële vragen over de rechtspraak zelf: wat is een rechterlijke taak);

PB 2020/5,117-118, Gerechtshof Den Bosch, 14 april 2020, ECLI:NL:GHSHE:2020:1253; ECLI:NL:GHSHE:2020:1252 (Geen beëindiging huurovereenkomst in verband met hennepkwekerij);

PB 2020/5, 112 Vz. ABRvS 15 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1055 (Afwijken van beleidsregels, kennelijk onredelijk procesgedrag overheid, titulus est lex);

PB 2020/5, 116, ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898 t/m 901 (Schadevergoeding bij privacy-schending);

PB 2020/3, Rechtbank Den Haag, 5 februari 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:865 (SyRI-wetgeving onrechtmatig);

JG 2020/4 Rechtbank Rotterdam 21 januari 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:515 (AVG, Misbruik van recht);

JG 2020/1,1 Hof van Discipline 's-Hertogenbosch, 4 november 2019, ECLI:NL:TAHVD:2019:181 (onzorgvuldig onderzoek door advocaat);

JG 2020/2, Rechtbank Limburg, 24 oktober 2019, ECLI:NL:RBLIM:2019:9477 (afdwingbare beslistermijn besluit van algemene strekking)

2019

Noot bij rapport Huis voor klokkenluiders (Geen rol voor HR);

JG 2019/12 Raad van State, 20-03-2019, ECLI:NL:RVS:2019:899 (Openbaarheid van bestuur, bestuurlijke aangelegenheid, bestemd voor bestuursorgaan, document, Whatsapp en sms);

JG 2019/9 Raad van State, 23-01-2019, ECLI:NL:RVS:2019:181, ECLI:NL:RVS:2019:182, ECLI:NL:RVS:2019:184 (Misbruik, inzagerecht, verwerkingsverantwoordelijke, zwarte lijst) Genomineerd voor de Magna Chartaprijs;

Rechtbank Midden-Nederland, 29-1-2019, UTR 18/4825 (Rechter gebruikt verkeerd wetboek);

2018

JG 2018/36, Rechtbank Gelderland, 31-10-2018, AWB 18/932 (Openbaarheid van bestuur, misbruik van bevoegdheid, comparitie, rechter-commissaris);

JG 2018/44, Rechtbank Den Haag, 31-08-2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:10910 (AVG, inzagerecht, persoonsgegevens, kopie, transparantiebeginsel);

JG 2018/10, Centrale Raad van Beroep, 08-03-2018, ECLI:NL:CRVB:2018:672 (Ambtenarenrecht, ontslag, bewijsrecht, getuigenverklaring);

2017

JG 2017/47, Raad van State, 27-09-2017, ECLI:NL:RVS:2017:2605 (Openbaarheid van bestuur, onevenredige benadeling, intern beraad, facturen advocaat, verschoningsrecht);

JG 2017/39/40, Raad van State, 07-06-2017, ECLI:NL:RVS:2017:1519 (Wbp, inzage persoonsgegevens, begrip persoonsgegevens);

JG 2017/21, Centrale Raad van Beroep, 31-01-2017, ECLI:NL:CRVB:2017:371 (Passeren gebreken, niet horen in bezwaar);

2016

JG 2016/60, Rechtbank Rotterdam, 12-07-2016, ECLI:NL:RBROT:2016:5272 (Wethouder Roermond, omkoping, ambtsmisdrijf, aannemen van giften en diensten);

JG 2016/53, Raad van State, 17-08-2016, ECLI:NL:RVS:2016:2273 (Wob-verzoek vormvrij, formulier);

JG 2016/37, Rechtbank Oost-Brabant, 23-12-2015, ECLI:NL:RBOBR:2015:7607 (Haatimam, doorkruising Wet openbare manifestaties, spreekverbod, openbare orde);

JG 2016/4, Gerechtshof Den Haag, 26-05-2015, ECLI:NL:GHDHA:2015:1182 (Misbruik van bestuursrecht);

2015

JG 2015/60, Raad van State, 07-10-2015, ECLI:NL:RVS:2015:3118 (Openbaarheid van bestuur, misbruik van bevoegdheid, gemachtigde);

JG 2015/31, Raad van State, 25-03-2015, ECLI:NL:RVS:2015:919 (Misbruik van recht, oneigenlijk gebruik Wob);

JG 2015/17, Centrale Raad van Beroep, 24-11-2014, ECLI:NL:CRVB:2014:3754 (Wet Aanscherping, Boetebesluit, nulla poena-beginsel, legaliteitsbeginsel, lex superior, evenredigheid, punitieve sanctie, mensenrechten);

2014

JG 2014/74, Rechtbank Midden-Nederland, 26-08-2014, ECLI:NL:RBMNE:2014:3785 (Ambtshalve toetsing, onverbindende regelgeving, boete, evenredigheid);

JG 2014/50, Raad van State, 04-06-2014, ECLI:NL:RVS:2014:1993 (Wet Bibob, politiegegevens, strafrechtelijke gegevens);

JG 2014/43, Raad van State, 21-08-2013 (Openbaarheid van bestuur, doorkruising, bestuurlijke aangelegenheid, mediation);

JG 2014/24, Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 14-03-2014, ECLI:NL:GHSHE:2014:728 (Dwangsom bij te laat beslissen, verdaging, opschorting, kennelijkheden, belastingrecht);

JG 2014/2, Raad van State, 16-10-2013, ECLI:NL:RVS:2013:1547 (Ingebrekestelling, dwangsom);

2013

JG 2013/67, Raad van State, 16-10-2013, ECLI:NL:RVS:2013:1547 (Ingebrekestelling, dwangsom, tijdig beslissen, besluit);

JG 2013/64, Rechtbank Rotterdam, 05-09-2013, ECLI:NL:RBROT:2013:BZ6101 (Misbruik van bevoegdheid, misbruik van procesrecht);

JG 2013/62, Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 29-4-2013, ECLI:NL:RBZWB:2013:CA4006 (Bibob, burgemeester mag geen strafbare feiten vaststellen);

JG 2013/39, Rechtbank Amsterdam, 18-2-2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:BZ4315 (Passeren gebreken, niet horen in bezwaar);

JG 2013/36, Raad van State, 20-3-2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ4940 (Urgentieverklaring);

JG 2013/26, Raad van State, 06-02-2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ0796 (Gemeentewet, belangenverstrengeling);

JG 2013/24, Rechtbank Rotterdam, 21-3-2013, ECLI:NL:RBROT:2013:BZ4905, (Misbruik bestuursrecht);

JG 2013/17, Nationale ombudsman, 4-1-2013, nr. 2013/002, (Klachtrecht, transparantiebeginsel, vertrouwensbeginsel, informatieplicht);

JG 2013/16, Rechtbank Amsterdam, 18-4-2012, ECLI:NL:RBAMS:2012:BW7391 (Onrechtmatig handelen, geen wederhoor);

JG 2013/9, Centrale Raad van Beroep, 19-11-2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BY1756 (Steekpenningen marktmeester);

2012

JG 2012/77, Centrale Raad van Beroep, 29-10-2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BY0754 (belangenverstrengeling grondaankoop);

JG 2012/63, Raad van State, 29-8-2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX5972 (hersteltermijn elektronisch bezwaar);

JG 2012/48, Rechtbank Amsterdam, 7-2-2012, ECLI:NL:RBAMS:2012:BW8475 (Gemeentewet, schijn van belangenverstrengeling);

JG 2012/45/46, Rechtbank Rotterdam, 12-4-2012 en 16-4-2012,, ECLI:NL:RBROT:2012:BW4692 en ECLI:NL:RBROT:2012:BW2446 (afbouw subsidie);

JG 12/26 Rechtbank Arnhem, 26-3-2012 ECLI:NL:RBARN:2012:BV7150 (ingebrekestelling op ingebrekestelling);

JG 12/21 Rechtbank Roermond, 16-2-2012, ECLI:NL:RBROE:2012:BV5612 (Wob);

JG 12/16 Rechtbank Haarlem, 22-12-2011, ECLI:NL:RBHAA:2011:BV1105 (armoedebeleid);

JG 12/3 Afdeling Raad van State, 28-12-2011, ECLI:NL:RVS:2011:BU9436 (redelijke termijn EVRM);

2011

JG 11/64 College van Beroep voor het bedrijfsleven, 16-4-2011 en 16-6-2011, ECLI:NL:CBB:2011:BP7726 en ECLI:NL:CBB:2011:BQ9596 (schaarse vergunningen);

JG 11/49 Raad van State, 25-5-2011, ECLI:NL:RVS:2011:BQ5897 (handhaving en nulla poenabeginsel);

JG 11/42 Raad van State; 27-4-2011, ECLI:NL:RVS:2011:BQ2681 (toetsing ex nunc in bezwaar);

JG 11/41 College van Beroep voor het bedrijfsleven, 14-3-2011, ECLI:NL:CBB:2011:BP7726 (afwijken van wettelijke termijn in beleidsregels);

JG.11/35 Raad van State, 20-4-2011, ECLI:NL:RVS:2011:BQ1871 (verwerking medische persoonsgegevens);

JG 11/29 Voorzieningenrechter Rechtbank 's-Hertogenbosch 25-3-2011, ECLI:NL:RBSHE:2011:BP9061 (bevel burgemeester aan doelwit van dreiging);

JG 11/ 23 Raad van State 2-2-2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP2771 (Huisvestingswet, laatstekansbeleid, besluitbegrip);

JG 11/20, Centrale Raad van Beroep 24-11- 2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BO5995 (Wmo, kortsluiten);

JG 11/12 Centrale Raad van Beroep 11-1- 2010, ECLI:NL:CRVB:2011:BP1432 (weigeren taalcursus en bijstand);

JG 11/10 Centrale Raad van Beroep 23-12- 2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BO7715, (Spijkers);

2010

JG 10/87 Centrale Raad van Beroep, 5-10-2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BO1210, (Wmo, onderzoeksplicht, compensatieplicht);

JG 10/86 Centrale Raad van Beroep, 22-6-2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BN3532 (ontslag wegens ongeschiktheid toekomstige functie);

JG 10/77 Rechtbank Haarlem, 28-4-2010 en 21-7-2010, ECLI:NL:RBHAA:2010:BM3954, ECLI:NL:RBHAA:2010:BN3474 (Wmo en AWBZ, onverbindend recht);

JG 10/63 Voorzieningenrechter Rechtbank Leeuwarden, 21-6-2010, ECLI:NL:RBLEE:2010:BN3238 (tussenuitspraak en kortsluiting);

JG 10/55 Voorzieningenrechter Rechtbank Roermond, 10-6-2010, ECLI:NL:RBROE:2010:BM7394 (bestuurlijke overmacht);

JG 10/56 Voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam, 4-5-2010, ECLI:NL:RBAMS:2010:BM7226 (herhaalde aanvraag; nemo tenetur).

JG 10/46 Rechtbank Rotterdam, 11-3-2010, ECLI:NL:RBROT:2010:BM1839 (subsidieafbouw);

JG 10/36 Rechtbank 's-Gravenhage, 24-3-2010, ECLI:NL:RBSGR:2010:BL8632 (bestuurlijke lus);

JG 10/37 Rechtbank Utrecht, 6-4-2010, ECLI:NL:RBUTR:2010:BM0846, (maatschappelijke opvang en EVRM);

JG 10/44 Rechtbank Zwolle, 13-4-2010, ECLI:NL:RBZLY:2010:BM0950 (drankkeet);

JG 10/33 Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 19-2-2010, ECLI:NL:RBROT:2010:BL4558 (Onverbindende verordening winkeltijden);

JG 10/ 26 Centrale Raad van Beroep, 2-3-2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BL4270 (veelklager);

JG 10/18 Voorzieningenrechter Rechtbank Utrecht, 5-11-2009, ECLI:NL:RBUTR:2009:BK8027, (weigering gedoogverklaring);

JG 10/15 Raad van State 6-1-2010, ECLI:NL:RVS:2010:BK8360 (toepassing beleidslijn);

2009

JG 09/80 Voorzieningenrechter Rechtbank 's-Hertogenbosch 27-10-2009, ECLI:NL:RBSHE:2010:BM2862 (gebiedsontzegging pedoseksueel);

JG 09/70 Voorzieningenrechter Rechtbank 's-Gravenhage, 9-3-2009, ECLI:NL:RBSGR:2009:BI0226 (huisvestingsrecht);

JG 09/65 Centrale Raad van Beroep, 29-4-2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BI2998 (ontslag integriteitsschending);

JG 09/38 Gemeentelijke ombudsman, 14-2-2008, RA0821570 (Wmo-ketenpartners);

JG 09/16 Gerechtshof Arnhem 1-10-2008, ECLI:NL:GHARN:2008:BF3946 (samenscholingsbeleid in strijd met Awb).

Commentaren Kluwer Algemeen Bestuursrecht

Afdeling 2.1 2.2 Awb (Verkeer tussen bestuursorganen en burgers)

Titel 4.2 Awb, alle artikelen (Subsidie)

Titel 4.3 Awb, alle artikelen (Beleidsregels)

Titel 9.1 Awb, alle artikelen (Klachtrecht)

Wob en Woo

Populair / opinie

From Hollanditis to Polanditis: The 'benefits affair' as a canary in the coal mine, RiskCompliance 23 December 2020;

Nederland verpooft, de toeslagenaffaire: incident of kanarie in de kolenmijn? RiskCompliance, 18 december 2020;

Transparantie in de rechtspraak, scoort Nederland wel zo hoog als wordt beweerd? RiskCompliance;

(interviewer/auteur) Klokkenluider for life is echt geen benijdenswaardige positie, RiskCompliance;

Beslisgoed, Nudging for ethics, de theorie, augustus 2020;

Evaluatierapport Huis voor klokkenluiders, Toch een burcht voor melders van misstanden?, RiskCompliance, 24 juli 2020;

Internetconsultatie Wet Huis voor klokkenluiders;

Toekomstvisie Huis voor Klokkenluiders, wat schieten we ermee op?, met Jeroen Brabers, Transparency International Nederland, RiskCompliance, 12 mei 2020;

Rechtspraak en de AVG, RiskCompliance, december 2019;

Hoe klokkenluiders in de kou zijn gezet door een beunhaas, kroniek van een egotrip Beroepseer, juni 2019;

What the Wob, I-bestuur, april 2019;

Nederland na zes jaar Open Overheid, TPO, maart 2019;

Nederlands Actieplan Open Overheid is een gemiste kans, TPO, augustus 2018;

Het Actieplan Open Overheid, ook voor gemeenten, JG, februari 2016;

Hoera, een klokkenluiderswet. Maar waar is de klepel? NRC Handelsblad 18 mei 2012;

Interview Radio 5 over de macht van woningcorporaties, 7 april 2012;

Sociale verhuur taak overheid, Trouw 10 maart 2012;

(Met Henri Vogel en Laurens Zwaan) De Overheidsjurist levert geld op, Juridische kwaliteitszorg als bezuinigingsinstrument, HR Overheid, SDU, februari 2012, p. 35-37;

Lang interview Radio 1 over klokkenluiders, 27 mei 2011;

"Wat kan er zo gevoelig zijn aan informatie over natuur?", Trouw, 12 mei 2011;

"Werk weigeren beter dan klokkenluiden", diverse GPD-bladen, juli 2008;

"Waakhond over onkreukbaarheid", Binnenlands Bestuur, 22 juni 2007;

"Bedreigingen rond boek", Binnenlands Bestuur, 8 september 2006;

Interview over subsidiestop, Binnenlands Bestuur, 9 maart 2007;

Begrip voor de Antillen, Leidsch Dagblad 2006;

"Het Koninkrijksmodel", Amigoe, september 2005;

"Een beetje integer", in: Binnenlands Bestuur', 18 juni 2004;

"Informatieoffensief", Amigoe, februari 2004;

"Weg met de gedragscode", Binnenlands Bestuur, 29 november 2002;

"Sociale verzekeringen lenen zich niet voor beleidsvrijheid gemeenten", Binnenlands Bestuur, 19 november 1999.

Contractonderzoek

2018

Midterm Report Netherlands (Open Government Partnership);

2016

End of term Report Netherlands (Open Government Partnership);

2014

Deskundigenrapport misbruik in het bestuursrecht (advocatenkantoor)

2013

Position Paper Wet Huis voor klokkenluiders (Transparency International);

2012

Rechtsverwerking in het bestuursrecht, Een *quick scan* van de mogelijkheden van belanghebbenden om terug te komen op besluiten met formele rechtskracht (Universiteit Twente);

2011

Bezuinigen op noodopvang, Een onderzoek naar de rechtmatigheid van de beëindiging van de subsidierelatie met Stichting Haags Wegloophuis de Vluchthaven door de Gemeente Den Haag (Universiteit Twente);

Bestuurlijk-juridische borging van publieke belangen bij de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, Een evaluatief onderzoek naar de bestuurlijk-juridische borging van publieke belangen bij de verzelfstandiging van Primato door de Gemeente Hengelo (Universiteit Twente);

Bestuurlijk-juridische borging van publieke belangen bij gemeentelijke taakverzelfstandiging, Een inventariserend onderzoek naar de mogelijkheden tot bestuurlijk-juridische borging van publieke belangen bij verzelfstandigde taakuitvoering bij de Gemeente Hengelo (Universiteit Twente);

2010

Onderzoek naar de mogelijkheden van marktwerking bij Sociale werkvoorziening (Universiteit Twente, met prof. dr. P. de Vries);

2009

De juridisch-economische organisatie van het landschap; een droogheemraadschap (Universiteit Twente, met prof. dr. P. de Vries).